

Geen schadevergoeding ex art. 89 Sv voor Mr. O. Hammerstein wegens 'verwijtbare betrokkenheid' bij strafbaar feit

Citation for published version (APA):

Spronken, T. (1996). Geen schadevergoeding ex art. 89 Sv voor Mr. O. Hammerstein wegens 'verwijtbare betrokkenheid' bij strafbaar feit. *Delikt en Delinkwent*, 26(3), 274-275.

Document status and date:

Published: 01/01/1996

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

van chef RCID, alsmede van tactische rechercheurs, CRI).

Geval 29: Een advocaat onderhoudt zowel functioneel, commercieel als privé contacten met een belangrijke criminele groep (bron: mondelinge informatie van diverse rechercheurs, Finpol en tuchtrechtspraak).'

Opvallend is dat de informatiebronnen in 26 gevallen 'zacht' zijn. Er zijn drie gevallen van waarin de tuchtrechtelijke procedure is gevolgd en de betrokken advocaat tuchtrechtelijk is gestraft (5, 9 en 27). In de 26 'zachte' gevallen is het bovendien onduidelijk, althans discutabel of er wel gesproken kan worden van verwijtbare betrokkenheid, zonder bij de advocaat en andere direct betrokkenen (cliënten en getuigen) na te gaan wat er feitelijk is gebeurd, hoe iets precies is gezegd (gelet op de gebruikte bronnen is veel informatie van horen zeggen), wat de overwegingen bij zijn handelen zijn geweest en of de advocaat zich wel bewust is geweest van enige verwijtbare betrokkenheid.

Verontrustend is dat kennelijk gegevens uit telefoontaps van vertrouwelijke gesprekken tussen advocaat en cliënt, ook al dienen deze gegevens te worden vernietigd, op een of andere manier toch in het CID-circuit terecht komen. Datzelfde geldt voor andere vertrouwelijke informatie die gedurende het vrije verkeer tussen advocaat en cliënt is uitgewisseld. Het is te hopen dat de advocaat die, op grond van de afspraak met Doc- ters van Leeuwen, de dossiers inziet, hardere gegevens boven water krijgt. Anders blijft het bij geroddel in de marge.

Geen schadevergoeding ex art. 89 Sv voor Mr. O. Hammerstein wegens 'verwijtbare betrokkenheid' bij strafbaar feit

Op 20 juni 1995 is Mr. O. Hammerstein, advocaat te Amsterdam, door het Gerechtshof Amsterdam vrijgesproken van medeplichtigheid aan valsheid in geschrifte. De casus wordt door Van de Bunt in zijn onderzoek naar verwijtbare betrokkenheid van advocaten bij de georganiseerde criminaliteit als geval 17 vermeld (zie hierboven). Hammerstein heeft ex art. 89 Sv schadevergoeding gevraagd voor de materiële en immateriële schade die hij heeft geleden ten gevolge van de door hem ondergane voorlopige hechtenis.

Het Gerechtshof Amsterdam heeft bij beschikking van 19 december 1995 het verzoek van Hammerstein afgewezen en overwoog dat, gelet op de inhoud van het (vrijsprekende) arrest in het bijzonder op hetgeen op pagina 3 en 4 van dat arrest onder punt 4 en 5 is overwogen, er geen gronden van billijkheid zijn de schadevergoeding toe te wijzen. De passages in het arrest waar het hof naar verwijst zijn de volgende: nadat het hof heeft overwogen dat het niet overtuigend bewezen acht dat Hammerstein opzettelijk aan een constructie heeft meegewerkt gelden in Zwitserland aan een beslag te onttrekken door het valselijk opmaken van stukken, omdat hij zou hebben geweten dat zijn cliënt niet de rechthebbende was, overweegt het hof onder punt 4 en 5: '4. Dat neemt niet weg dat de omstandigheden waaronder aan verdachte advies is gevraagd en de wijze waarop de zaak ook naar zijn eigen verklaring aan hem is gepresenteerd, de conclusie rechtvaardigen dat hij lichtvaardig zijn

diensten als advocaat heeft verleend. Daarbij is het in het bijzonder van belang:

- de inhoud van de aan verdachte bekende tekst van het gevorderde en door de rechter-commissaris ingewilligde rechtshulpverzoek;
- de aan verdachte bekende gang van zaken met betrekking tot de overmakingen van het geld van Femis naar Bank Cantrade in Basel;
- de wetenschap van verdachte dat mr. Van der G. voordien eveneens gedurende enige maanden heeft getracht het op het geld gelegde beslag opgeheven te krijgen en
- dat verdachte geen zekerheid had dat G. en Van der G. elkaar hebben ontmoet of elkaar persoonlijk kenden; verdachte verklaarde uit de hem ter beschikking gestelde stukken te hebben afgeleid dat beiden elkaar kenden "althans op papier", maar daarvoor is in de stukken van het dossier geen steun te vinden.

5. Uit hetgeen hiervoor onder 4 is overwogen kan worden afgeleid dat verdachte bij het verlenen van zijn medewerking aan het doen opstellen van de beide in de tenlastelegging bedoelde aktes onzorgvuldig is te werk gegaan. Hij had zich behoren te realiseren dat er een niet te verwaarlozen kans bestond dat de inhoud van die aktes waarvoor hij de concepten heeft gemaakt strijdig met de waarheid waren. Onder die omstandigheden had hij een nader onderzoek dienen in te stellen naar de herkomst van het geld en de juistheid van de beweerdelijk door G. gestelde feiten dan wel het tastbare resultaat van het door een financieel deskundige in te stellen onderzoek dienen af te wachten, alvorens te besluiten zijn medewerking te verlenen aan het doen opstellen van genoemde twee naar later is gebleken valse aktes.

Uit voormeld onzorgvuldig gedrag kan echter niet het voor een veroordeling

vereiste opzet, ook niet in de voorwaardelijke vorm, worden afgeleid. De verdachte dient dan ook te worden vrijgesproken van het hem onder 1 en 2 tenlastegelegde.'

Opvallend is dat het hof op de stoel van de tuchtrechter gaat zitten. De overwegingen van het hof dienaangaande geven te denken: gebiedt de zorgvuldigheid die de advocaat in acht moet nemen bij de belangenbehartiging van zijn cliënt, dat hij zijn diensten moet weigeren zolang de stelling van zijn cliënt — dat hij recht-hebbende is op een tegoed — niet vast staat? Volgens Hammerstein had hij in dat geval onderzoek moeten doen naar een feit waar de FIOD na jaren onderzoek niet achter is gekomen (interview met O. Hammerstein in NRC 23 december 1995).

Hammerstein heeft aangekondigd een klacht in te dienen bij de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens wegens schending van de presumptie van onschuld en beroept zich daarbij op de Sekanina-zaak (EHRM 25 augustus 1993, NJ 1994, 1).

De noodzaak van een pleitnota

Iedere strafpleiter weet het, maar kennelijk gebeurt het nog steeds niet altijd: als juridische verweren worden gevoerd moeten deze in een pleitnota worden vastgelegd, zodat bij een hoger beroep of cassatie niet ter discussie hoeft te staan of het verweer wel gevoerd is en welke argumenten daartoe zijn aangevoerd. De hoge raad overwoog in de Zwolsman-zaak (HR 19 december 1995, NJB-katern 1996, p. 70, nr. 4), nadat Van Dorst in zijn conclusie bij dit arrest had opgemerkt dat het ontbreken van enige pleitnota in schril contrast staat